

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

BİLİM PLATFORMU POLİTİKA NOTLARI

@chp_bilim

bilim@chp.org.tr

bilim.chp.org.tr

ÜNİVERSİTELERDE YAPRAK DÖKÜMÜ VE AKADEMİK YIKIM

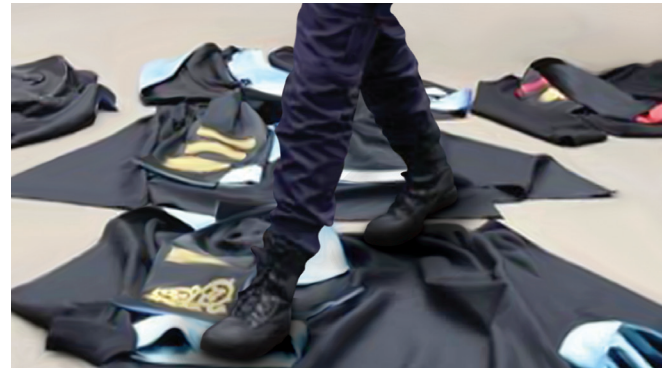
ÜNİVERSİTELERİMİZ MİSYONUNU VE VİZYONUNU KAYBEDİYOR

Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren üniversitelerimiz, ülkemizin iktisadi ve insani kalkınmaya, demokratikleşmeye ve çağdaşlaşmaya dönük olarak attığı adımlarda kilit rol oynamıştır. Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında, üniversitelerimizin bu ilerici misyonu yok edilmiştir. AKP, üniversitelerimizde liyakat ilkesini ortadan kaldırmıştır. Üniversitelerimize ayrılan kaynakları azaltmış, mevcut kaynakları ise kayırmacı, verimsiz ve savurgan biçimde kullanmıştır. Başta akademisyenler ve öğrenciler olmak üzere üniversitelerin tüm bileşenlerini baskı altına almıştır. Üniversitelerimiz araştırma, sorgulama, nitelikli insan kaynağı yetiştirme, toplumsal sorunlara çözüm üretme gibi temel işlevlerini yerine getiremeyen kurumlar haline dönüşmeye başlamıştır.

OTORİTER REJİM, ÜNİVERSİTELERİMİZİ DÜNYADA KÜME DÜŞÜRÜYOR

AKP'nin yanlış yükseköğretim politikaları sonucunda, üniversitelerimiz dünya sıralamalarında hızlı bir gerileme dönemine

girmiştir. En saygın üniversite sıralama kuruluşlarından QS World University Ranking ve ARWU World University Ranking'in (Shanghai Ranking) hazırladığı listelere göre 2018 yılı itibarıyla üniversitelerimiz ilk 400 üniversite arasında kendilerine yer bulamamaktadır. Times Higher Education University Ranking'in hazırladığı listede ise 2019 yılı itibarıyla **ilk 350 üniversite arasında hiçbir üniversitemiz yer alamazken**, ilk 500'de de devlet üniversitemiz bulunmamaktadır. Oysa 2015 yılında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi aynı listede 85. sırada, Boğaziçi Üniversitesi ise 139. sırada yer almıştır. İstanbul Teknik, Sabancı, Bilkent ve Koç Üniversiteleri ise ilk 350 üniversite arasına girmiştir.

ÜNİVERSİTE SIRALAMASI

500

Türkiye'deki hiçbir devlet üniversitesi sıralamalarda ilk 500'e giremedi.

YATIRIM BÜTÇESİ

%42

2019 yılında bütçeden üniversitelere ayrılan yatırım payı 2018'e göre %42 azaldı.

EĞİTİM SİSTEMİ KALİTESİ

101.

Yükseköğretimde eğitim sistemi kalitesi endeksinde Türkiye 101. sırada.

BÜTÇEDE YAPILAN KESİNTİ

147 mil.
Euro

AB desteklerinde, otoriterleşmeden dolayı 147 milyon € kesinti yapıldı.

Üniversitelerimizin dünya sıralamalarında hızla gerilemesinin temel sebeplerinin başında, eğitim ortamının gerilemesi ve eğitimin niteliğinin düşmesi gelmektedir. Üniversitelerimiz eğitim faaliyetlerinin yanı sıra araştırma kapasitesi açısından da gerilemektedir. Üniversitelerimiz ile sanayi arasındaki iş birliği ve bilgi aktarımı da gereken düzeyde değildir. Bilimsel üretimin temel göstergesi olan akademik yayınların sayısında kayda değer bir artış sağlanamamıştır. Yayınların etkisi ve kalitesinde de düşüş görülmektedir. Yine en az bunlar kadar önemli bir konu üniversitelerimizdeki yabancı akademisyen ve öğrenci sayılarında dikkate değer bir azalma olmasıdır. Üniversitelerimizin uluslararası alanda yaptığı iş birliği ve etkileşim de gerilemektedir.

ÜNİVERSİTELERDE EĞİTİM GERİLİYOR

Ülkemizde 2019 yılı itibarıyla 129'u devlet, 72'si vakıf, 5'i de vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere toplam 206 üniversite bulunmaktadır. Açık öğretim programı da dâhil edildiğinde yükseköğretimdeki öğrenci sayısı yaklaşık 7,5 milyondur. Üniversite ve öğrenci sayılarında yaşanan artışa karşın, akademik personelde gerekli düzeyde bir artış kaydedilmemiştir. Bir başka deyişle AKP iktidarında öğrenci başına düşen akademisyen sayılarında düşüş yaşanmış, eğitim öğretim ortamı ve eğitim kalitesi gerilemiştir.

EĞİTİM KALİTESİ DÜŞÜYOR

2002 yılında devlet üniversitelerinde örgün öğrenim gören yaklaşık 120 öğrenciye 1 profesör düşerken, 2018 yılında **157 öğrenciye 1 profesör** düşmektedir. Eğitimde niteliğin önemli bir göstergesi olan doktora öğrencilerinin lisans eğitimi alan öğrencilere oranı incelendiğinde ise dikkate değer bir gerileme olduğu görülmektedir. 2013-2014 döneminde doktora öğrencilerinin örgün eğitimdeki lisans öğrencilerine oranı %5'e yaklaşmışken, **2017-2018** döneminde bu oran **%4,3'e gerilemiştir**. Yükseköğretim sistemimizin niteliksizleşmesinin en önemli göstergelerinden biri Dünya Ekonomi Forumu (WEF) Rekabet Raporu'nun (2017-2018) yükseköğretim eğitim sistemi kalitesi endeksinde, Türkiye'nin **137 ülke arasında 101. sırada** yer almış olmasıdır. Ülkemiz yükseköğretimde matematik ve fen bilimleri

eğitimi sıralamasında ise Etiyopya, Gambiya gibi ülkelerin dahi arkasında kalmış ve 104. sırada yer almıştır.

ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİ GERİLİYOR

WEF Rekabet Raporu'nda karşımıza çıkan çarpıcı bir başka gösterge de ülkemizin üniversite-sanayi iş birliğinde dünya sıralamasındaki yeridir. Üniversite-sanayi arasındaki AR-GE ortaklığında Türkiye, Pakistan, Ürdün ve Gana'nın gerisinde, **66. sırada** yer almaktadır. Rapor, Türkiye'deki üniversitelerin ileri teknolojiye sahip ürün üretme konusunda sanayi ile doğru, verimli ve istihdam yaratıcı ilişkiler kuramadığını ortaya koymaktadır. Bu alandaki en temel göstergelerden biri olan patent sayıları da üniversitelerimizin dünya ile kıyaslandığında ne kadar zayıf bir performans gösterdiğini gözler önüne sermektedir. 2016 yılında üniversitelerimizin **ortalama patent sayısı 4,3** iken, aynı yılda Kaliforniya Üniversitesi'nde 505, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) ise 278 patent alınmıştır. Türkiye'nin toplam patent başvuru sayısında 2016 yılında %17,2'lik bir artış olmasına rağmen aynı yıl Fas %27,6, Moldova %25, Sri Lanka ise %19,1 artış kaydetmiştir. Aynı dönemde Türkiye'de yaklaşık 1.800 patent verilirken, İran'da ve Malezya'da verilen patent sayısı 3.300 dolayındadır.

TEKNOKENTLER RANT MERKEZLERİNE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Üniversite-sanayi işbirliği alanında niceliksel gelişme görülse de bu gelişme niteliğe yansımamıştır. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında, İTÜ ve ODTÜ bünyesinde faaliyet gösteren iki teknokent varken, 17 yılın sonunda ülkemizdeki teknokentlerin sayısı 55'in üzerine çıkmıştır. Ancak niteliği temel alan bir stratejiden yoksun bu yatay gelişme politikası, kaynakların heba edilmesinin ötesinde bir sonuç doğurmamıştır.

Bugün teknokentlerimizin yaptığı toplam ihracatın **%85'i AKP öncesinde** var olan iki teknokentimiz ve 2002 yılında bir vakıf üniversitemiz tarafından kurulan Bilkent Cyberpark tarafından yapılmaktadır.

AKP iktidarında kurulan teknokentler, temel görevleri olan bilimsel gelişme potansiyeli ile kaynakların buluşturulması ve yüksek katma değerli üretimin gerçekleştirilmesini sağlama işlevlerini yerine getirememektedir. Teknokentler, büyük firmaların inovasyon yapmaksızın desteklerden ve vergi muafiyetlerinden yararlandığı rant kapıları haline gelmiştir. Potansiyeli olan küçük firmalar ve girişimciler, yüksek kira ve giderler yüzünden teknokentlerde faaliyet yürütme fırsatı bulamamaktadır. AKP'nin kurduğu bu rant yapısında yeni fikirlerle bu fikirleri uygulama potansiyeline sahip araştırmacılar teknokentlerimizde buluşmamaktadır.

TÜRKİYE SAHTE VE ŞAİBELİ YAYINDA DÜNYA ÜÇÜNCÜSÜ OLDU

AKP iktidarında ülkemizde yayın ve atıf sayılarında kısmi bir artış yaşanmıştır. Ancak bu artış Türkiye'nin uluslararası arenada rakibi olarak görebileceğimiz ülkelerle kıyaslandığında yeterli değildir. Örneğin İran, 2002 yılında atıf yapılabilir yayın sırasında Türkiye'nin 18 sıra gerisindeyken, bugün **4 sıra önüne** geçmiştir. Araştırma ve bilimsel bilgi üretiminin gerçek göstergesi olan uluslararası yayınlara bakıldığında ise tablo daha karamsardır. Bilim Akademisi'nin, **Akademik Özgürlükler Raporu'na** göre **2016-2017** yılları arasında yapılan Türkiye menşeli yabancı yayınlarda; bütün alanlar için ortalama **%28 azalma** görülmektedir. En **büyük düşüş %44** ile sosyal bilimler ve **%36** ile tıp yayınlarında yaşanmıştır.

%28

Üniversitelerimizde 2017 yılında bir önceki yıla göre %28 daha az yayın yapılmıştır.

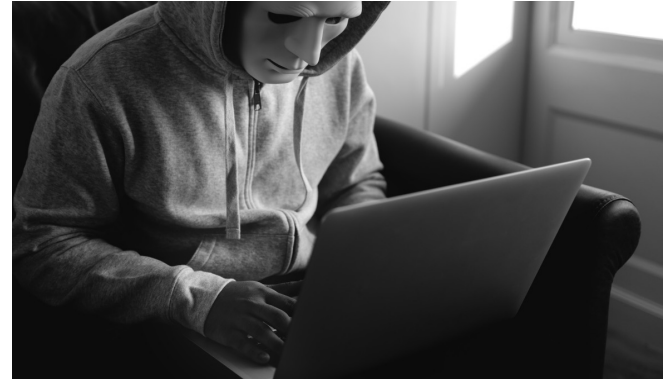
%44

Sosyal Bilimler alanında ise düşüş oranı %44'tür.

Bir akademik yayının etkisinin en temel göstergesi olan uluslararası atıf sayılarında da ülkemizin gerilediği görülmektedir. 2002 yılında bilim insanlarımız yaptıkları yayın

başına uluslararası düzeyde 15 atıf alırken, 2017 yılında bu sayı **0,4'e** kadar düşmüştür. Bir başka çarpıcı veri, 2016 yılı itibarıyla ülkemizde gerçekleştirilen neredeyse her 10 yayından 1'inin hiç atıf almamış olmasıdır.

Niteliği düşen akademik yayınların yanı sıra para karşılığı yazdırılan tezlerin yaygınlaşmasına da göz yumulmaktadır. Tez ve yayın sahteciliğinin yaygınlaşması, tüm kurumsal yapıya ve akademik kadroya liyakatsizlik ve ehliyetsizliğin bulaşıcı bir hastalık gibi yayılması anlamına gelmektedir. Bu da akademisyen niteliğinin bozulmasını, yükseköğretim bürokrasisinin, akademik ve idari yapıların dejenerasyonunu beraberinde getirmektedir. Tez ve yayın sahteciliği ile sözde akademisyenler terfi etmekte, üniversitelerde yönetici kadrolara atanmaktadır. Sahteciliğin bu boyutlara ulaşması, Türkiye akademisindeki yıkımın en açık göstergelerinden biri olmuştur.

AKP'nin akademiye bir kadrolaşma alanı olarak gören yönetim anlayışı sonucunda ülkemiz, Hindistan ve Nijerya'nın ardından şaibeli, sahte ve para karşılığı en çok tez ve makale yayınlanan 3. ülke konumuna gelmiştir. Bu durum ülkemizin ve üniversitelerimizin uluslararası akademik topluluktaki saygınlığını ve itibarını yok etmektedir.

YABANCI AKADEMİSYEN VE ÖĞRENCİLER TÜRKİYE'DEN KAÇIYOR

Üniversitelerin gelişmişlik düzeyinin temel göstergelerinden biri de yabancı akademik personel ve öğrenci sayılarıdır. Türkiye'de son yıllarda yabancı öğrenci sayılarında görece bir artış yaşanmıştır. Ancak bu artışın temel sebebi başta Suriye olmak üzere çeper ülkelerden Türkiye'ye gelen öğrencilerdir. Bir başka deyişle ülkemiz üniversitelerini tercih eden yabancı öğrenciler giderek daha az

oranda gelişmiş ülkelerden gelmektedir. Bu eğilimin en somut göstergesi Avrupa'daki yükseköğretim kurumları arasında öğrenci değişimi gerçekleştiren Erasmus+ Programı verileridir. 2014-2015 ve 2016-2017 akademik dönemlerinde bu Program kapsamında ülkemize gelen yabancı öğrenci sayısı neredeyse üçte birine inmiştir. Aynı şekilde Türkiye'ye ders vermek amacıyla gelen yabancı akademik personel sayısı da 2015-2016/2016-2017 akademik dönemleri arasında yarı yarıya düşmüştür.

BİLİMDEKİ GERİLEMENİN SORUMLUSU SARAY REJİMİDİR

Somut verilerle ortaya konulan üniversitelerimizdeki bu çöküşün temel sorumlusu, AKP'nin otoriter tek adam rejiminin yanlış yükseköğretim politikalarıdır. Tek adam rejimi, kamu yönetiminin her alanına olduğu gibi yükseköğretime de gücü tekeldetoplama vesiyasal rant üretmesaiikiyle yaklaşmaktadır. Saray rejimi, üniversiteleri ele geçirilecek, iktidara tabi kılınacak kurumlar olarak görmektedir. Bu anlayışın izdüşümü olarak 17 yıllık AKP iktidarında bilimsel bilgi üretimi için vazgeçilmez olan özgürlük ortamı yok edilmiş, üniversitelerin akademik, idari ve mali özerklikleri tamamen ortadan kaldırılmıştır. Üniversitelerde giderek artan bir biçimde siyasal tasfiye ve kadrolaşma süreci yürütülmüştür. Siyasi kayırmacılık ve liyakatsizlik norm haline gelmiştir. Niteliği hiçe sayan ve niceliği merkeze alan politikalar neticesinde yükseköğretim sayılara indirgenmiş ve üniversitelerimizin içleri hızla boşaltılmıştır. Üniversitelere ayrılan kaynaklar azaltılmış, mevcut kaynakların kullanımında öncelik bilime, araştırmaya değil, betona, yandaşa verilmiştir.

ÜNİVERSİTELERDE YENİ BİR VESAYET REJİMİ KURULUYOR

AKP öncesinde iktidarda bulunan koalisyon hükümetleri, üniversitelerin sıkı denetim altına alınması amacıyla 12 Eylül tarafından kurulan Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) merkezîyetçi ve baskıcı uygulamalarını sınırlamaya çalışmıştır. AKP, iktidara gelmeden önce kendisinin de sözde karşı olduğu YÖK rejimini iktidara geldikten sonra sahiplenmiştir. YÖK yönetimini kontrol altına alan AKP, kurum aracılığıyla üniversiteler üzerinde baskı kurmuş, 12 Eylül

düzenine karşı yükseköğretim alanında elde edilen demokratik kazanımları birer birer yok etmeye başlamıştır. AKP iktidarında YÖK Kanunu, Yükseköğretim Personel Kanunu ve Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nda yapılan değişikliklerle üniversitelerin zaten sınırlı olan özerkliği rafa kaldırılmış, üniversite sistemi iktidara tam bağımlı hale getirilmiştir.

AKP iktidarının ilk yıllarında YÖK ve Cumhurbaşkanı kararı ile rektör seçimlerinde birinci sıradaki adayların atanmaması neredeyse bir gelenek haline gelmiştir. Rektör ve dekan atamaları, yandaşlık ve partizanlık gözetilerek yapılmaya başlanmıştır. Atama ve yükseltme ölçütlerinde akademik jürilerin etkisi azaltılmıştır. Bölümlerin öğrenci kontenjanlarından norm kadrolara, açılacak ve kapanacak programlardan üniversitelerin mali disiplini ve yönetimine dair hükümlere kadar pek çok karar YÖK tarafından verilir hale gelmiştir.

Her fırsatta milli iradeye ve sandığa vurgu yapan AKP ve Saray rejimi, üniversite mensuplarının, kendi rektör ve dekanlarını seçebilmelerini olanaklı kılan demokratik mekanizmaları, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL'i takiben tamamen ortadan kaldırılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile kalıcı hale getirilen yeni düzende üniversitelerin tüm üst düzey yönetici pozisyonları için atama yetkisi Saray'a verilmiştir. Saray vesayetinin önünü açan ve üniversitelerin kurumsal bütünlüğünü bozan bir diğer düzenleme, üniversitelere başka kurumlardan rektör ataması yapılabilmesidir. Üniversite yöneticilerinin akademik yetkinliğe sahip olması ilkesini yok eden bir başka düzenleme ise rektörlerin en az üç yıl süre ile profesör olması zorunluluğunun kaldırılmasıdır. Tüm bu düzenlemeler neticesinde karanlık 12 Eylül rejiminin bir kurumu olan YÖK'ün uygulamaları bile AKP'nin üniversite sistemine yaptığı tahribatın gölgesinde kalmıştır.

VESAYET AKADEMİK ÖZERKLİĞİ YOK EDİYOR

Saray rejiminin tamamen siyasi ölçütlerle atadığı rektörler, dekanlar ve onlar tarafından seçilen bölüm başkanları, bilimsel çalışma konularına siyasi gerekçelerle, keyfi ve

akıldışı yöntemlerle müdahale etmektedir. Toplumsal ve siyasal sorunlara eğilmeye çalışan ve bu konularda araştırma yürüten bilim insanlarımız fişlemelere, ambargolara ve yaptırımlara maruz kalmaktadır. Ülkemizin temel sorunlarına dair gerçekleri ortaya koymaya çalışan bilim insanlarımız dışlanmakta ve cezalandırılmaktadır. Akademisyenlerimizin önemli bir bölümü, çalışma konularını seçerken otosansür uygulamaya başlamıştır. İsmarlama konularda partizanca çalışmalar ise âdeta cesaretlendirilmektedir.

ELEŞTİREL VE MUHALİF ÖĞRENCİLER SİNDİRİLİYOR; BAZI ÖĞRENCİLER MUHBİRLİĞE TEŞVİK EDİLİYOR

Saray rejiminde, akademisyenler kadar öğrenciler de iktidarın baskısından nasibini almaktadır. Sorgulayan, eleştiren, muhalefet eden öğrenci toplulukları ve kulüpleri baskılanmakta ve sindirilmektedir. Üniversite öğrencileri, AKP'nin kutuplaştırma siyaseti çerçevesinde iktidar yanlısı ve karşıtı olarak ayrıştırılmakta ve birbirine düşmanlaştırılmaktadır.

Muhalif öğrencileri baskılayan AKP rejimi, yandaş gördüğü öğrencileri de akademisyenler ve diğer öğrencilere karşı bir baskı unsuru olarak kullanmak için muhbirleştirmektedir. Başta CİMER olmak üzere farklı ihbar ağları ve mekanizmaları üzerinden yapılan haksız şikâyetler neticesinde akademisyenler ve öğrenciler derslerde özgürce konuşamaz ve tartışamaz hale gelmiştir.

AKADEMİNİN SAYGINLIĞI AZALIRKEN, KAMPÜSLERDE ŞİDDET YAYGINLAŞIYOR

AKP'nin üniversitelerde yaygınlaştırdığı kutuplaşma neticesinde üniversite yerleşkelerinde de sözlü ve fiziksel şiddet olayları artmaktadır. AKP iktidarında üniversiteler, cinayet, yaralama ve çatışma mekânlarına dönüşmüştür. Akademisyenlerin yaftalanması, hedef gösterilmesi ve saygınlığının örselenmesi sonucunda idari ve akademik kadrolara karşı işlenen şiddet suçlarında artış görülmektedir. Üniversitelerimizdeki şiddet vakaları yalnızca güvenlik tedbirleri ile engellenemeyecek boyutlara ulaşmış bir toplumsal sorun haline gelmiştir.

KURUMSAL GELENEKLER KEYFİ MÜDAHALELERLE YIPRATILYOR VE YOK EDİLİYOR

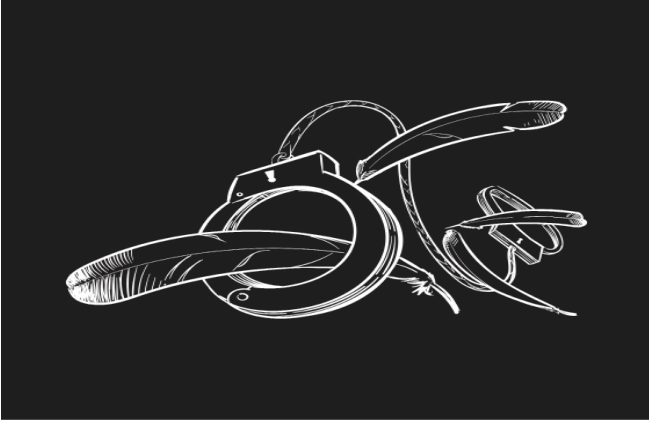
Saray rejimi, siyasi çıkarları doğrultusunda, yıllarca süren emek ve mücadele sonucunda oluşturulmuş köklü yükseköğretim kurumlarımızı, makul dayanaklardan yoksun biçimde yok etmekte, parçalamakta ve kurumsal kimliklerini aşındırmaktadır. Söz konusu sistematik müdahaleler neticesinde AKP iktidarı İstanbul, Gazi, Anadolu, Karadeniz Teknik, İnönü, Selçuk ve Erciyes üniversitelerinin de içinde yer aldığı 13 üniversiteyi keyfi biçimde bölmüştür. Bu üniversitelerin kurumsal kapasiteleri düşürülmüş ve gelenekleri yerle bir edilmiştir. Bazı üniversitelerimizin kimliklerini yansıtan isimleri hiçbir sebep olmaksızın değiştirilmiştir. 15 Temmuz darbe girişimi bahane edilerek askeri üniversiteler ve ülkemizin gözbebeği kurumları arasında yer alan Gülhane Askeri Tıp Akademisi kapatılmıştır.

ENGİZİSYON ZİHNİYETİ BİLİME DARBE VURUYOR

AKP iktidara geldiği ilk günden itibaren kamuda siyasi kadrolaşma için mümkün olan her fırsatı değerlendirmiştir. Bu minvalde AKP iktidarı, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL'in verdiği yetkilere dayanarak, 15 Temmuz darbe girişimini siyasi muhaliflerini kamudan tasfiye etmek için bir bahane olarak kullanmıştır. Sayısı yüz binleri aşan soruşturma ve ihraçlardan üniversiteler de nasibini almıştır. OHAL kapsamında çıkarılan KHK'larla yükseköğretim kurumlarından 6.000'e yakını akademisyen, yaklaşık 1.300'ü idari personel olmak üzere toplam 7.300'ün üzerinde kişi, savunma hakkı tanınmadan, siyasi ve idari kararlarla ihraç edilmiştir. İhraç edilen kamu personellerinin kamu

kurumlarında çalışmalarını yasaklanmış, özel sektörde iş bulmaları da güvenlik soruşturmaları aracılığıyla engellenmiştir. İhraç edilen kamu personellerinin pasaportları iptal edilerek yurt dışına çıkışlarına izin verilmemektedir. Bu sebeple uzmanlık alanlarındaki başarıları ile dünyanın birçok ülkesinde tanınırlığa sahip nitelikli bilim insanlarımız uluslararası kongrelere ve çalıştaylara katılamamakta, hak ettikleri bursları kullanamamakta ve araştırmalarını yürütememektedir. Bu süreç üniversite sistemimize ve akademik kadrolara 12 Eylül Darbesi'ni aratmayacak düzeyde ve telafisi zor zararlar vermiştir.

BARIŞ İÇİN AKADEMİSYENLER SİVİL ÖLÜME MAHKÛM EDİLİYOR

KHK ile ihraç edilen akademisyenlerden 400'ü aşkını, "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisine imza attıkları için görevlerine son verilen "Barış İçin Akademisyenler"dir. 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgileri olmadığı halde, ihraç edilen imzacı bilim insanlarından bazıları şafak baskınları ile gözaltına alınmış, bazıları ise keyfi biçimde aylarca tutuklu kalmıştır. Yargı süreci işletilmeden, idari ve siyasi tasarruflarla ihraç edilen ve pasaportlarına el konularak seyahat özgürlükleri kısıtlanan Barış İçin Akademisyenler'in haklarını aramaları da uzun süre engellenmiştir. Bu bilim insanlarından bazıları ise Anayasa'ya aykırı ve adil olmayan yargılama süreçleri sonucunda mahkûm edilmişlerdir.

İHRAÇLAR ÜNİVERSİTELERİ HOCASIZ BIRAKTI

Haksız bir biçimde ihraç edilen akademisyenlerin eksikliği aynı niteliğe sahip kadrolarla doldurulamamıştır. Birçok üniversitenin fakülte ve bölümlerinde araştırma yapacak ve ders verecek yeterli

sayıda öğretim üyesi kalmamıştır. Bu sebeple bazı bölümlerde dersler açılmamış, projeler yarıda kalmış ve tez öğrencileri danışmansız bırakılmıştır. Hukuksuz ihraçlar yalnızca ihraç edilen akademisyenleri değil, tüm üniversite çalışanlarını etkilemiştir. Eksilen kadroların yükü diğer akademik ve idari kadroların omzuna binerken, yaşanan haksızlıklardan dolayı akademik camiada derin bir moral ve motivasyon kaybı yaşanmıştır. Akademisyenler mesleklerine ve hukuk devletine olan inançlarını kaybetme noktasına gelmiştir.

SARAY REJİMİ AKADEMİDE LİYAKATİ YOK EDERKEN, TAŞRALAŞMAYI ARTIRIYOR

Siyasi ve bürokratik vesayeti kaldırma vaadiyle iktidara gelen AKP, üniversiteler üzerinde Saray'ın vesayetini kurmuştur. Saray ve YÖK, liyakat ilkesini hiçe sayarak atama ve yükseltmelerde siyasi ölçütleri gözetmekte ve kayırmacı bir anlayışla hareket etmektedir. Alt kadro atamalarında siyasi etkiler ve yerel nüfuz, kadroların taşralaşmasına ve yetkinlikten uzaklaşmasına neden olmaktadır. İşe alımlarda nesnellikten yoksun mülakatlar temel belirleyen haline gelmiştir. Merkezi sınavlarda en yüksek puanı alan nitelikli adaylar göstermelik mülakatlarda elenmekte, yerlerine düşük puanlı yandaşlar işe alınmaktadır.

Parti ya da akraba ilişkileri, liyakat, bilgi ve becerinin yerini almıştır. Aynı aileye mensup onlarca kişinin aynı üniversitede, haksız bir biçimde işe alınmasına dair birden fazla örnek kamuoyuna yansımıştır. Üniversite yöneticilerinin partizanlıklarını medya ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla ispat etmek ve şahsi ikballerini güvence altına almak için mücadele ettikleri bir süreç yaşanmaktadır. Üniversitelerimizde Hz. Nuh'un cep telefonu teknolojisine sahip olduğunu savunabilen ya da eğitimsizliğin ferasetinden bahsedebilen kadrolar türemiştir.

Saray rejimi iktidara yakın ancak yetkin olmayan akademisyenlerin atama ve yükseltmelerinin sağlanabilmesi için her geçen gün akademik kriterleri düşürmektedir. Bunun en iyi örneği yabancı dilde yetkinlik ölçütünün düşürülmüş olmasıdır. Bu durumun kaçınılmaz bir sonucu olarak alanındaki uluslararası

çalışmaları takip edemeyen, akademik topluluğun yabancı bileşenleri ile iletişim kuramayan bir akademisyen profili ortaya çıkmıştır. Akademiye yaşanan bu taşralaşma süreci, üniversitelerimiz ile bilim dünyası arasındaki bağın gün geçtikçe zayıflamasına neden olmaktadır.

AKADEMİSYENLER KADRO GÜVENCELERİNİ VE ÖZLÜK HAKLARINI KAYBEDİYOR

Saray rejiminin baskısı altında olan akademisyenlerin kaybettikleri özlük hakları yalnızca kadro güvencelerini yitirmeleri ile sınırlı değildir. Akademik kadrolar Saray'ın keyfi müdahaleleri sonucunda her an kazanılmış haklarını kaybetme tehdidi ile karşı karşıyadır. Bu durumun en somut örneklerinden biri ani bir kararla Yardımcı Doçentlik kadrosunun Doktor Öğretim Üyesi'ne dönüştürülmesidir.

Öte yandan AKP iktidarı döneminde akademisyenlerin ücretleri iddia edildiğinin aksine kayda değer biçimde iyileştirilmemiştir. TÜİK Tüketici Fiyatları Endeksi referans alınarak AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılı ile günümüz profesör maaşları kıyaslandığında %3'e yakın bir kayıp söz konusudur. 2002 yılında profesör maaşı asgari ücretin 10 katından fazla iken, bugün asgari ücretin 5 katından daha azdır. Öte yandan AKP öncesinde 12 Eylül rejimine karşı verilen mücadele neticesinde kazanılan öğretim elemanlarının örgütlenme ve siyaset yapma hakları, AKP iktidarında giderek kısıtlanmaktadır. İktidara muhalif sendikalara üye olan akademisyenler fişlenmekte ve akademik kariyerleri sekteye uğratılmaktadır.

AKP, NİCELİĞİ ÖNE ÇIKARIP, NİTELİĞİ GERİLETİYOR

AKP iktidarının vazgeçilmez bir vechesi olan niceliği önceleyen, niteliği hiçe sayan politik yaklaşım kendisini yükseköğretim alanında da göstermektedir. AKP, iktidara gelişinin ilk yıllarından itibaren, hesapsız, plansız ve popülist bir yaklaşımla "her ile bir üniversite" sloganı ile ihtiyaç analizi ve gerekli altyapı çalışmaları olmaksızın üniversite sayısını hızla artırmıştır. 17 yılda üniversite sayımız neredeyse 3'e katlanmıştır. Bu hızlı artış, niteliksizleşmeyi de beraberinde getirmiştir.

Akademik personelden yoksun tabela üniversiteleri, öğrenciden yoksun bölümler vaka-i adiyeye haline gelmiştir. İhtiyaç analizleri yapılmadan açılan üniversiteler ülkemizin kısıtlı kaynaklarını heba etmekte, iyi bir eğitim almadan, hak kazanılan diplomalar, mezunların iş yaşamına katılımını da güçleştirmektedir. Bu yanlış politikalar yüzünden Türkiye'deki **üniversite mezunu işsiz sayısı 1 milyonu aşmıştır.**

AKP iktidarının bu anlayışının temel yansımalarından biri, 2015'te yayınlanan, niceliği ödüllendiren, niteliği önemsemeyen akademik teşvik yönetmeliğidir. Bu yönetmeliğin ardından ülkemizde akademik konferanslar ve yayınlar, akademik gelişmenin bir parçası olmaktan hızla uzaklaşmaya başlamış, fason ve sahte yayınların çoğalmasına imkân veren bir sektör halini almıştır. Söz konusu sistem akademik yolsuzluğu, sahteciliği ve niteliksizleşmeyi artırmıştır. Mesleki olarak akademisyenliğe uygun olmayan kişilerin ahbap çavuş ilişkileri ve kayırmacılık ile mesleğe kabul edilmeleri yüzünden akademik üretim seviye kaybetmiştir. Kötü tasarlanmış teşvikler nitelikli olmayan bu kadroları esnaflaştırmıştır. YÖK bile kendisinin çıkardığı teşvik yönetmeliğinin neden olduğu niteliksizleşmeyi itiraf etmek durumunda kalmış, "*Sadece akademik teşvik ödeneğine başvurabilmek adına (...) haksız faaliyet ortaklığı yapılması, başvuru sahiplerinin alanıyla ilgili olmayan faaliyet bildirimlerinde bulunulması gibi bilimsel etiğe uygun olmayan birçok duruma*" rastlandığını belirterek, AKP dönemindeki bu yozlaşmaya karşı tedbir almak zorunda kalmıştır.

SARAY, BİLİME, ARAŞTIRMAYA, GELİŞİME KAYNAK AYIRMIYOR

Saray yönetiminde, üniversitelerimize ayrılan kaynaklar her geçen gün azalmaktadır. Yükseköğretim bütçesinin milli gelire oranı 2016 yılında %1,09'a, 2017 yılında %0,84'e, 2018 yılında ise %0,81'e düşmüştür. Öte yandan üniversitelere ayrılan bütçeler de etkili ve verimli kullanılmamaktadır. 2017 yılı Sayıştay raporuna göre, 20 üniversitenin 100'den fazla fakültesi, yüksekokulu ve enstitüsü, öğrenciler tarafından tercih edilmedikleri için kayıtlı öğrenciye sahip değildir. Bazı fakültelerde

ise idari ve akademik personelin yarısı kadar öğrenci bulunmaktadır. Üniversitelerin gelişimi için elzem olan yatırım bütçelerinde de ciddi düşüşler yaşanmaktadır. 2019 bütçesinde üniversitelere genel bütçeden yatırım için ayrılan pay, bir önceki yıla göre **%42 oranında** azaltılmıştır.

BURS VE FON KESİNTİLERİ ARTIYOR

Saray rejiminde, akademik burs ve desteklere öz kaynaklardan ayrılan fonlar da azalmaktadır. YÖK'ün tez aşamasındaki lisansüstü öğrencilere verdiği burs 2014 yılında iptal edilmiştir. 2018 yılında yeniden verilmeye başlanan burs ise yalnızca doktora tezi yazan araştırma görevlilerine verilmektedir. Diğer lisansüstü öğrencilerini ve araştırma görevlilerini kapsamamaktadır. YÖK'ün doktora öğrencilerine araştırma yapması için verdiği burs, neredeyse Erasmus+ Programı'nın lisans öğrencilerine verdiği hibe miktarına denk gelmektedir.

AKP'nin otoriter anlayışının neden olduğu siyasal dışlama ve ayrımcılık yüzünden ülkemiz akademisyenlerine, araştırmacılara ve üniversite öğrencilerine ayrılan Avrupa Birliği ve uluslararası menşeli destekler, burslar ve fonlar da azalmıştır. 2019 yılı AB bütçesinden ülkemize yapılacak mali yardımda, Avrupa Parlamentosu Türkiye'nin demokrasideki gerilemesini ve insan hakları ihlallerini gerekçe göstererek, **147 milyon € kesinti** yapmıştır.

Benzer sorunlar araştırma bütçelerinde de ortaya çıkmıştır. Üniversiteler, 2017 yılında Bilimsel Araştırma Projeleri'ne (BAP) ayrılan fonu artırmak için Sağlık Bakanlığı ile ortak kullanım anlaşması yapmıştır. Bazı üniversitelerin 2017 yılı BAP bütçelerinin %95'ini bu anlaşmadan doğan kullanım hakkı oluşturmuştur. Ancak 2018 yılında bu

anlaşmanın iptal edilmesiyle birlikte bazı üniversitelerin BAP bütçelerinde kayda değer bir düşüş yaşanmıştır. Bu durum, araştırmaların yarıda kalmasına, birçok projenin ise maddi olanaksızlardan ötürü iptal edilmesine neden olmaktadır.

TÜBİTAK'TA KURUMSAL YAPI ÇÖKERTİLDİ, ÖZERKLİK YOK EDİLDİ

Üniversitelerimizin gelişmesine büyük katkı sağlayan ve akademik araştırmalara dönük olarak geniş kaynakları ve fonları yöneten TÜBİTAK, AKP iktidarında tasfiyeler ve siyasi atamalarla çökertilmiştir. AKP iktidarı boyunca TÜBİTAK'ın yönetici kadrolarından yaklaşık 1.289 kişi ihraç edilmiştir. Boşalan kadrolara yapılan atamaların büyük bölümü kayırmacı ve liyakatten uzak bir biçimde gerçekleştirilmiştir. Siyasi ilişkileri vesilesiyle TÜBİTAK'a atanan yöneticiler arasında AKP'li eski vekiller, AKP yöneticilerinin akrabaları, hatta hayvanat bahçesi müdürü dahi bulunmaktadır. TÜBİTAK'ta yaşanan kadrolaşma sonucunda fon ve bursların dağıtımında da liyakat ilkesi çiğnenmektedir. TÜBİTAK'ın fon ayırmaya değer görmediği projeler, NASA, Harvard gibi uluslararası saygınlıkları en yüksek düzeydeki kurumlar tarafından desteklenmekte ve ödüllendirilmektedir.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİ KURUMSALLAŞMaktan UZAKLAŞARAK TİCARİLEŞİYOR

Ülkemizde **72 vakıf üniversitesi** bulunmasına karşın halen bu üniversitelere özel bir yasa bulunmamaktadır. Bütçe, kamu yardımı ve personel özlük hakları ile ilgili birçok alanda hukuki boşluklar bulunmaktadır. Bu ise vakıf üniversitelerinin kurumsallaşmasını engellemektedir. Kâr amacı gütmemesi gereken vakıf üniversitelerinden bazıları eğitim-öğretim ücretleri, kampüs gelirleri ve YÖK'ten aldıkları mali yardımlar ile oluşturdukları bütçelerinin büyük bir kısmını vakfa bağlı şirketlerden hizmet alımı yaparak, şirket bütçesine aktararak kâr etmekte ya da faaliyet dışı kullanmaktadır. Bu şirketler kârlarını artırmak için öğretim üyelerine, öğrencilerine ya da üniversitenin temel birimleri olan kütüphanelerine ve laboratuvarlarına yeteri kadar yatırım yapmamaktadır. Kamu hizmeti görmesi gereken vakıf üniversiteleri, üniversiteden

şirketlere rant transferi yaparak, özel girişimci üniversite modeline göre çalışmaktadırlar.

Özel bir şirket gibi çalışmaya başlayan vakıf üniversitelerinde akademik ve idari kadrolar iş güvencesi olmadan çalıştırılmaktadır. Birçok vakıf üniversitesi ticari kaygılarla yarı zamanlı, düşük ücretle ve sendikasız personel çalıştırmaktadır. Ayrıca ticari ilişkileri dolayısıyla dışarıdan etkilere açık olan mütevelli heyetleri, vakıf üniversitelerini de siyasi baskılara karşı dirençsiz hale getirmektedir. Vakıf üniversitelerinde, müşteri memnuniyetini egemen gören anlayış, nitelik kayıplarına ve ölçme değerlendirme kriterlerinde kayırmacılığa ve liyakatsizliğe neden olmaktadır. Kurumsallaşmaktan giderek uzaklaşan vakıf üniversitelerinde derslerin niteliği gerilemekte, sınav şaibeleri artmakta, akademik ve yönetsel kadrolar arasındaki ilişkiler akademik değerlerden ve demokratik ilkelerden yoksun hale gelmektedir.

Özetle, vakıf üniversitelerinin faaliyetleri, bu üniversitelerin yönetim kurullarının ticari ve vicdani kararlarına terk edilmiştir. Bu sebeple bazı vakıf üniversiteleri yaptıkları yatırımlar ve ürettikleri bilimsel bilgiler ile uluslararası saygınlığa sahipken, bazıları da eksik kurumsallaşma, liyakatsizlik ve yetersiz idari kadrolar yüzünden merdiven altı koşullarda eğitim yapan kurumlara dönüşmüştür.

YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRETİMDEN, İNOVASYONDAN, BİLİŞİM ÇAĞINDAN KOPUYORUZ

Bir ülkenin inovasyon yapması, yüksek katma değerli bir üretim modeline geçebilmesi ve bilgi toplumuna dönüşebilmesi için, bilimsel araştırma kurumlarının kalitesini artırması, AR-GE harcamalarını yükseltmesi, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirmesi, bilim insanlarının ve mühendislerin sayısını artırması gerekmektedir. AKP iktidarında Türkiye, tüm bu alanlarda gerilemektedir. Ülkemizin inovasyon performansı, Pakistan, Jamaika, Filipinler gibi ülkelerin dahi gerisindedir. AKP iktidarında ülkemiz patent üretememekte, ithalata dayalı ara mal üreticisi veya nihai tüketici konumundan kurtulamamaktadır. Başta yeni gelişen sektörler olmak üzere neredeyse tüm iktisadi sektörlerde ülkemizin dışa bağımlılığı

artmaktadır. Üniversitelerimizde yaşanan gerileme neticesinde ekonomimizde nitelikli ve sürdürülebilir bir büyüme gerçekleşmesi olanaksız hale gelmekte, Türkiye yanlış AKP politikaları sonucunda orta gelir tuzağına mahkûm edilmektedir.

VASIFLI İNSAN GÜCÜMÜZÜ, AKADEMİSYENLERİ VE GENÇ BEYİNLERİ KAYBEDİYORUZ

Üniversitelerimizin nitelik bakımından gerilemesi, üniversiteler üzerindeki baskının, gözetimin ve üniversitelere yönelik siyasi ve idari baskıların artması sonucunda, Türkiye yüksek oranda beyin göçü veren bir ülke konumuna gelmiştir. Daha özgür bir ortamda ve daha nitelikli bir eğitim almak için yurt dışına giden öğrenci sayısında önemli bir artış yaşanmıştır. Öte yandan nitelikli akademisyenlerimiz, ülkedeki baskıcı rejimin mağduru olmamak için başta AB ülkeleri ve Amerika olmak üzere diğer ülkelerdeki üniversitelere çalışmak üzere gitmektedir. 2018 yılının ilk 11 ayında sadece Hollanda'ya çalışma vizesi için başvuruda bulunan akademisyen ve yüksek eğitimli kişi sayısı **1.020** olmuştur.

113.326

2017'de 113.326 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yurt dışına göç etmiştir.

1.020

2018'de Hollanda'ya çalışma izni için başvuran yüksek eğitimli yurttaş sayısı

ÜNİVERSİTELERİMİZİN ÇÖKÜŞÜ, TÜRKİYE'NİN ÇÖKÜŞÜDÜR

AKP iktidarı ve Saray rejimi tarafından yükseköğretim sistemimize yapılan müdahaleler sonucunda üniversitelerimiz bir çöküş sürecine girmiştir. Bir ülkede üniversitelerin gerilemesi, kalkınmanın durması, demokratikleşmenin zaafiyete uğraması, insani gelişmenin azalması anlamına gelmektedir. Tüm dünyanın büyük bir dönüşüm içinde olduğu 21. yüzyılın ilk on yılında Türkiye, AKP iktidarının yanlış politikaları sonucunda çağın gerisinde kalmış, genç nüfusunun sağladığı büyük fırsatları değerlendirememiştir. Yüzyılın ikinci on yılında ise AKP politikaları, ülkemizi çöküş tehdidi ile karşı karşıya bırakmaktadır.

CHP NE YAPACAK?

ÜNİVERSİTELERİMİZ ÖZGÜR DÜŞÜNCE MERKEZİ OLACAK

Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında üniversiteler siyasi ve idari vesayetten arınmış özgür kurumlar haline gelecektir. Üniversite yöneticileri, üniversitelerin tüm bileşenlerinin temsil edildiği seçimlerle belirlenecektir. Bu sayede rektörler, kararlarını Saray'ın taleplerine göre değil, üniversitelerin ihtiyaçlarına göre belirleyeceklerdir. Üniversitelerde saydam, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışı hâkim kılınacaktır. Üniversitelerin üzerindeki idari vesayetin uygulayıcısı olan YÖK kaldırılacaktır. Üniversiteler arası iş birliğini sağlamak ve bölgeler arası farklılıklardan oluşan sorunları en aza indirmek için "Yüksek Öğretim Koordinasyon ve Planlama Kurulu" kurulacaktır.

CHP iktidarında üniversitelerimiz, AKP'nin arzu ettiği gibi otoriter ve ataerkil değerlerin değil, çağdaş, demokrat ve ilerlemeci değerlerin taşıyıcısı olacaktır. Üniversiteler düşünce ve ifade özgürlüğünün ve insan haklarının savunucusu olacak, toplumsal cinsiyet eşitliği başta olmak üzere ülkemizdeki diğer toplumsal adaletsizliklerle mücadelede öncü rol üstlenecektir.

LİYAKAT AKADEMİK VE İDARI KADROLARDA TEK ÖLÇÜT OLACAK

CHP iktidarında akademik ve idari kadrolara alımlarda liyakat esas alınacak, kadro başvuruları yalnızca nesnel bilimsel ölçütlere göre değerlendirilecektir. Kayırmacılığa olanak sağlayan kişiye özel kadro açma uygulaması sonlandırılacaktır. Üniversitelerde atama ve yükseltme kriterleri için belirli bir standart getirilecek ve üniversiteler arasındaki farklılıklar giderilecektir. Gerekli koşulları yerine getirdiği akademik kurullar tarafından onaylanan bilim insanlarının unvan ve kadrolarının doğrudan mensubu oldukları üniversiteler tarafından verilmesi için gerekli değişiklikler yapılacaktır. Bu sayede akademisyenlerin unvan ve kadrolarında sadece akademik çalışmalarının belirleyici olması sağlanacak ve haksızlığa maruz kalmaları önlenecektir.

SANAYİ 4.0 İÇİN ÜNİVERSİTE 4.0

21. yüzyıl dünyasında katma değeri yüksek, akıllı teknolojilerin üretimi ve dördüncü sanayi devriminin gerektirdiği dönüşümlerin gerçekleştirilebilmesi, ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyecek en önemli unsurlardan biri haline gelmiştir. Sanayi 4.0'ın gereklerini yerine getirebilmek ancak sorgulayan, analitik ve sosyal becerileri yüksek bir eğitim modeliyle mümkündür. Bunun için CHP, Üniversite 4.0 modelini önermektedir. Üniversite 4.0, ülkemizde Sanayi 4.0'ın ihtiyacı olan akıllı teknolojilerin üretimi için gerekli beceri ve nitelikleri geliştirecek bir yükseköğretim modelidir. Bu modelde üniversiteler açık dijital ve geleneksel kaynaklar sayesinde araştırmacılara ve AR-GE birimlerine kesintisiz öğrenme fırsatları ve kısa dönemli eğitim olanakları sunacaktır. Üniversiteler yeniden özgürlüğün ve yaratıcılığın merkezi olacaktır.

BİLİME VE ARAŞTIRMAYA AYRILAN ÖDENEKLER ARTIRILACAK

CHP iktidarında, üniversite 4.0 modelinin hayata geçirilebilmesi için üniversitelerin bütçeden aldıkları pay artırılacaktır. Bu sayede fiziki ve teknolojik altyapı açısından üniversitelerin evrensel akademik kriterleri yakalamaları sağlanacaktır. Üniversitelere bilimsel proje destekleri artırılacak ve bu destekler için yapılacak başvuruların siyasi veya kayırmacı bir anlayışla değil, alanın uzmanları tarafından nesnel bilimsel kriterler ışığında değerlendirilmesi garanti altına alınacaktır. Ülkemizin bilim insanlarına akademik destek ve teşvikler sunan iki önemli kurumu olan TÜBİTAK ve TÜBA, siyasi müdahalelerden arındırılacaktır.

DİPLOMA DEĞİL, ÇOKLU BECERİ ODAKLI EĞİTİME GEÇİŞ

AKP'nin plansız ve kayırmacı yönetim anlayışı sonucunda üniversiteler yalnızca diploma alınacak yerler statüsüne indirgenmiştir. Öğrencilerine yetkinlik kazandıramayan üniversitelerden mezun olan öğrenciler iş gücüne de katılamamaktadır. CHP iktidarında üniversiteden mezun olmak yeniden çağın gerektirdiği vasıflara sahip olmanın garantisi haline gelecektir. Eğitim ve istihdam arasındaki bağ güçlendirilecek, müfredatlar ve kontenjanlar bu planlamalara göre belirlenecektir. Bu sayede hem nitelikli iş gücü eksikliği hem de işsizlik sorunlarının çözümüne katkı sağlanacaktır.

AKTARILABİLİR VE DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR BİLGİ BİRİKİMİ

Üniversitelerimizin bilgi ve teknolojinin değişim hızını yakalamaları, eğitim programlarını yenilikçi ve çağa uygun bir anlayışla oluşturmaları desteklenecektir. CHP iktidarında, öğrencilere dijital çağın hızına adapte olmalarını sağlayacak aktarılabilir ve dönüştürülebilir beceriler edindirilmesine olanak sağlanacak, eğitimde nitelik artırılabilecektir. Öğrencilere yalnızca eğitimini aldıkları alanın bilgi ve becerilerini değil, yeni bilgi ekonomisinde ihtiyaç duyulan iletişim, analitik düşünme, problem çözme gibi becerileri de öğrenme ve geliştirme fırsatları sunulacaktır. Bu sayede üniversitelerimiz çok yönlü, yetkin ve nitelikli mezunlar verecektir.

EVET! YAŞAM BOYU ÖĞRENME ŞART

Üniversiteler, öğrencilerinin ve mezunlarının değişen teknolojiler doğrultusunda yeni beceriler kazanmasını sağlayan ve bu sayede yeni iş olanaklarına erişimlerini kolaylaştıran kurumlar olmalıdır. Üniversitelerin verdikleri eğitim, insan hayatının bir bölümüne değil, tamamına etki edebilecek nitelikte olmalıdır. Dolayısıyla CHP iktidarında, üniversitelerin

asli görevlerinden biri de isteyen yurttaşlara yaşam boyu destek sunabilecek programlar geliştirmek olacaktır. Üniversiteler kapılarını kendilerini geliştirmek isteyen her yaşta insana açacak, kısa süreli eğitimler ve sertifika programlarıyla yaşam boyu öğrenmeye ve yenilenmeye olanak sağlayacaktır.

DİJİTAL TEKNOLOJİLER, ÜNİVERSİTE EŞİTSİZLİKLERİNİ AZALTACAK

AKP iktidarında üniversite sayıları artırılırken, üniversitelerin nitelikleri arasında da bir uçurum oluşmuştur. CHP iktidarında kurulacak Yükseköğretim Koordinasyon ve Planlama Kurulu himayesinde üniversiteler arası ortaklıklar kurulacak, AKP'nin yaratmış olduğu uçurum ortadan kaldırılacaktır. Dijital bilimsel kaynakların ve eğitim malzemelerinin herkese açık ve erişilebilir olması, üniversiteler arasında kaynaklara erişim konusunda eşitsizliğin giderilmesine hizmet edecektir. Bu sayede kısıtlı altyapıya sahip yeni üniversiteler, köklü üniversitelerimizin eğitim programlarına ve ders materyallerine de erişebilecektir. Açık ders malzemeleri havuzu ve açık kaynaklar, özellikle uygulamaya dayalı bazı bölümlerin öğrencilerine pratik deneyim kazanmaları için gereken zaman ve mekân esnekliğinin sunulmasını sağlayacaktır.

BİLEŞENLERLE BİRLİKTE GİRİŞİMCİLİK VE İNNOVASYON MERKEZLERİ

Üniversiteler, toplumun karşılaştığı ekonomik ve sosyal meselelere yenilikçi ve disiplinler arası çözümler üretmek üzere sanayi, kamu kurumları, STK'larla iş birliği yapma misyonu olan kurumlardır. Geleceğin üniversiteleri, inovasyon kültürünü besleyecek, öğrencilerinin sorgulayıcı, eleştirel ve girişimci olmalarını teşvik edecek, yenilikçi ve yaratıcı deneyimleri ödüllendirecek bir anlayışa sahip olmalıdır.

CHP iktidarında, öğrencilere edindikleri kuramsal bilgileri uygulayabilecekleri fiziksel olanaklar sağlanacak, sanayi ve üniversiteler arasındaki iş birlikleri güçlendirilecektir. Üniversitelerin bünyelerindeki teknokentler ve kuluçka merkezleri, girişimci öğrencilerin finansal ve teknik olarak desteklenmesini sağlayacaktır. Bu mekânlar, öğrencilerin danışabilecekleri ve kendilerine finansal destek sağlayabilecekleri kişi ve kurumlarla

bağlantı kurmalarını sağlayacaktır. Benzer şekilde sosyal ve insani bilimlerde de sosyal girişimcilik desteklenecek, disiplinler arası araştırma merkezleri aracılığıyla farklı alanlardaki araştırmacıların ülkemizin sorunlarına dair analiz ve çözümleri birlikte sunmaları teşvik edilecektir. Üniversiteler yalnızca öğrenme değil, aynı zamanda üretim mekânları olacaktır.

TEKNOKENTLER İNOVASYON EKOSİSTEMİNE DÖNÜŞECEK

CHP iktidarında tesis edilmiş teknokentlerin nitelikleri yükseltilecektir. Tüm teknokentlerimiz, başta küçük ve orta ölçekli şirketler olmak üzere girişimcilerin ve yenileşimcilerin geliştiği, kaynaklarla buluştuğu, üniversitelerimizde üretilen bilimsel bilginin nihai ürüne dönüştüğü birer inovasyon ekosistemine dönüştürülecektir. Üniversitelerdeki nitelikli bilim insanlarının teknokentlerde şirket sahibi ve proje yürütücüsü olarak daha fazla yer bulmasına özen gösterilecektir. CHP iktidarında teknokentlerimiz rant aktarımı ve haksız kazanç merkezleri olmaktan çıkacak bilim, tasarım ve yenilik merkezlerine dönüşecektir.

YEREL KALKINMANIN ÖNEMLİ BİR BİLEŞENİ ÜNİVERSİTE OLACAK

“Bilgi ekonomisi” çağında üniversitelerimizin önemli görevlerinden biri de bilimsel bilgi ışığında kentlerimizin ihtiyaçlarına uygun projeler geliştirmek ve bunları açık kaynaklar üzerinden paylaşarak buldukları bölgelerin kalkınmalarında öncü rol oynamaktır. Üniversite 4.0 modelinin ülkemize, evrensel olduğu kadar yerel katkıları da olacaktır. Bu sayede üniversiteler, buldukları ilin ekonomisine

katkıda bulunan kurumlar haline gelecektir. CHP, özellikle “kalkınmada öncelikli iller”de bulunan üniversitelerin, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, kooperatifler, KOBİ’lerle iş birliği içinde, bölgesel özelliklerin geliştirilip korunmasına öncelik veren kalkınma girişimleri oluşturmasını destekleyecektir.

ÜNİVERSİTELERİMİZİN SAYGINLIĞI VE REKABET GÜCÜ ARTACAK

CHP iktidarında, Türkiye’deki üniversitelerin dünya üniversiteleri ve yabancı akademisyenlerle kurduğu ilişki ağları genişletilecek, akademisyenlerimizin uluslararası hareketliliği desteklenecektir. Verilecek desteklerle uluslararası yayınların, projelerin ve patent başvurularının teşvik edilmesi, artırılan bütçe paylarıyla üniversitelerdeki laboratuvar, kütüphane gibi fiziki altyapının geliştirilip dünya standartlarına getirilmesi hedeflenecektir. Özgür düşünce ortamının ve akademik özerkliğin tahsis edilmesi ile birlikte hayata geçirilecek olan Üniversite 4.0 modeli, üniversitelerimizin sıralamalarda layık olduğu üst seviyelere yeniden yükselmesini sağlayacaktır. Bu sayede üniversitelerimiz hem ülkemizden geri dönmek üzere gitmiş olan nitelikli akademisyen, düşünür ve sanatçılar için hem de yabancı akademisyen, düşünür ve sanatçılar için çekici kurumlar haline gelecektir.

YERLEŞKELER SOSYAL VE KÜLTÜREL ÇEKİM MERKEZLERİ HALİNE GETİRİLECEK

CHP, üniversitelerdeki ifade özgürlüğünü ortadan kaldıran, baskıcı ve sansürcü bir zihniyetle öğrencilerin sosyalleşme olanaklarını yok eden engelleri ortadan kaldıracaktır. Üniversiteler, öğrencilere yalnızca meslek eğitimlerini vermekle kalmayıp, aynı zamanda öğrencilerin yaratıcı, özgür ve eleştirel düşünebilen bireyler olma becerilerini kazanabilecekleri sosyal ve kültürel mekanlara dönüştürülecektir. Üniversiteler yeniden mensupları ve içinde buldukları kentin sakinleri için kendini ifade etme ve geliştirme olanakları sunan birer sosyal ve kültürel çekim merkezi haline gelecektir.

AKADEMİK YOLSUZLUK

3. Türkiye, **şabeli, sahte ve para karşılığı** en çok yayın yapılan 3. ülke oldu.

PATENT SAYISI

4,3 2016 yılında üniversitelerimizin **patent ortamı** 4,3.

PROFESÖR ORANI

157 Örgün öğrenim gören **157 öğrenciye 1 profesör** düşmektedir.

BÖLÜNEN ÜNİVERSİTELER

13 AKP iktidarında, **keyfi kararlarla bölünen** üniversite sayısı 13.